

Treningsprogram – SLG ØVELSER

Versjon 1.1– 01.01.2022

1.0 Revisjonsliste

Versjon	Dato	Endring
1.0	20.02.2021	Opprinnelig
1.1	01.01.2022	Rettelser etter revisjon av NLT

Versjon	Forberedt av	Kontrollert av	Godkjent av
1.0	Svein Larssen (sign)	Steinar Øksenholt (sign)	John Eirik Laupsa (sign)
1.1	Svein Larssen (sign)	Steinar Øksenholt (sign)	John Eirik Laupsa (sign)

2.0 Øvelser i startmetode SLG

Innledning:

Programmet viser øvelser i startmetoden SLG til SPL etter Del-SFCL.

I alle leksjonene er det også med øvelser i lufta og landingsøvelser.

Øvelser i lufta (S-øvelser) og landingsøvelser (L-øvelser) er fordelt ut over 12 starter hvorefter en ny elev kan testes for å gå solo.

Progresjon fram til solo er en individuell vurdering for hver elev, men alle øvelsene skal kunnes.

Når programmet er gjennomført i sin helhet kan kandidaten også alle S og L grunnøvelser som er i programmet for startmetodene vinsj, flyslep og SLG.

Pensum etter forskriften:

AMC2 SFCL.130 SPL – Training course and experience requirements
FLIGHT INSTRUCTION FOR THE SPL

- (c) Syllabus of flight instruction
(5) List of exercises

Exercise 11c: Self-launch

- (i) review of the flight manual for the sailplane used;
- (ii) engine extending and retraction procedures;
- (iii) engine starting and safety precautions;
- (iv) pre-take-off checks;
- (v) in-flight engine start checks;
- (vi) noise abatement procedures;
- (vii) checks during and after take-off;
- (viii) into wind take-off;
- (ix) crosswind take-off;
- (x) power failures and procedures;
- (xi) abandoned take-off;
- (xii) maximum performance (short field and obstacle clearance) take-off;
- (xiii) short field take-off, soft field procedure or techniques and performance calculations;
- (xiv) in-flight retraction of engine and engine cooling;
- (xv) propeller drag;
- (xvi) effects of reduction and increase of power;
- (xvii) pitch nose-up tendency in case of engine shutdown (in case of overwing propeller installation);
- (xviii) approach with extended retractable engine inoperative (may be simulated by extended airbrakes);
- (xix) decision process and reasons to terminate the soaring flight and to switch to powered flight; and
- (xx) decision process and reasons for not starting the engine and to end the flight as a non-powered sailplane.

SLG Teorileksjon 1 – Introduksjon og innledning

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 1:30
Sted:	Instruktør:	Brukt tid:

Emner	Kommentarer
<p><u>1. Orientering om studiemateriell og lærested:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientering / omvisning på flyplassen / havariplan - Treningsprogram – registrering og utfylling - Booking- og rapporteringssystem <p><u>2. Forberedelser før flyging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elevbevis: utløpsdato og forlengelse ▪ Legeattest: utløpsdato og forlengelse ▪ Loggbok: føring av boka ▪ Termikkpøs ▪ Solbriller ▪ Fallskjerm: tilpasses og nødutsprang <p><u>3. Orientering om start, luft, landing og bakke operasjoner:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - SLG-1.0 Innledning Startmetode SLG - Self Launching Glider - S-1.0 Innledning til øvelser i luften - L-1.0 Innledning til landingsøvelsene - Standard sjekklister for seilfly - Motor sjekklister - Utkvikksprosedyre <p><u>4. Flyets dokumenter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Luftdyktighetsbevis b. ARC («Airworthiness review certificate») c. Registreringsbevis d. Radiokonsesjonsbevis e. Miljødyktighetsbevis – støy f. Vekt og balanse dokument g. Forsikringsbevis h. Flygehåndbok – aircraft flight manual (AFM) i. Reisedagbok – føring, vedlikehold, anmerkninger	

Notater:

Signatur instruktør:	Signatur elev:
----------------------	----------------

Leksjon 2 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	1						
SLG19	Gjennomgang av motoren på gjeldende fly	2						
SLG2	Orientering om avgangsjekk og avgang	D						
SLG14	Motorbruk under avgang og oppstigning	1						
S2	Siderorets virkning	1						
S3	Balanserorets virkning	1						
S4	Høyderorets virkning	1						
L2	Sideror i landingen	1						
***	Eleven bør se motorinstrumentet på alle turer	D						
	Forberedelse til leksjon	D						
	Sjekkliste og prosedyrer	D						
	Radioprosedyrer	D						
	Utkikk og orienteringsevne	D						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:

Signatur instruktør:

Signatur elev:

Leksjon 3 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	1						
SLG12	Start og varmkjøring	2						
SLG14	Motorbruk under avgang og oppstigning	1						
SLG3	Sideror rett frem under stigning	1						
S5	Balanserorsbremsen. Vinke med vingene	2						
L2	Sideror i landingen	2						
***	Eleven bør se motorinstrumentet på alle turer	D						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	1						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	1						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 4 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	2						
SLG14	Motorbruk under avgang og oppstigning	2						
SLG4	Sideror under avgang	1						
SLG5	Sideror og balanseror rett frem under stigning	1						
SLG13	Stopp av motor i lufta og på bakken	2						
S6	Flyging rett fram med sideroret	2						
S7	Flyging rett fram med balanseror og sideror	1						
S8	Flyging rett fram med alle ror	1						
L3	Side og balanseror i landingen	1						
***	Eleven bør se motorinstrumentet på alle turer	D						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	1						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	1						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:

Signatur instruktør:

Signatur elev:

Leksjon 5 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	2						
SLG15	Taxing med motorseilfly	2						
SLG14	Motorbruk under avgang og oppstigning	2						
SLG6	Høyderøret rett frem under stigning	1						
S9	Bruk av trim	2						
L3	Side og balanseror i landingen	1						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 6 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	2						
SLG18	Ytelseskalkulasjon	1						
SLG7	Høyderor under avgang	2						
SLG8	Alle ror rett frem under stigning	2						
S10	Siderorets virkning ved forskjellig krenning	D						
S11	Høyderorets virkning ved forskjellig krenning	D						
L3	Side og balanseror i landingen	1						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 7 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	2						
SLG18	Ytelseskalkulasjon	2						
SLG9	Alle ror under avgangen	1						
SLG8	Alle ror rett frem under stigning	2						
S12	Å holde flyet i sving	1						
L4	Alle ror i landingen	1						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 8 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	3						
SLG9	Alle rør under avgangen	2						
S13	Inngang i sving	2						
S14	Utgang av sving	2						
L4	Alle rør i landingen	2						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:

Signatur instruktør:

Signatur elev:

SLG Teorileksjon 3 – Nødprosedyrer

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 1:00
Sted:	Instruktør:	Brukt tid:

Emner	Kommentarer
<p>1. Nød- / unormale prosedyrer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brann ved oppstart - Brann underveis - Motorstans ved avgang og utkltring - Motorstans underveis - Motorstans ved flyplass - Førevarslending - Radiofeil - Relevante systemfeil	

Notater:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 9 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	3						
SLG-T3	SLG Teorileksjon 3 - Nødprosedyrer	2						
SLG10	Valg av oppstigningsrute	2						
SLG16	Steiling og flikk under oppstigning	2						
S13	Inngang i sving	2						
S14	Utgang av sving	2						
L5	Alle ror og bremser i landingen	1						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 10 – Grunnleggende SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
S0	Tildekkete instrumenter fra start 2 til start 10 for å lære å fly på utvendige referanser	2						
SLG11	Trening	2						
SLG17	Motorkutt under avgang eller stigning	2						
S15	360 grader svinger	2						
L6	Merkelandinger, teknikker	1						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	1						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 11 – Steiling SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:30
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
SLG11	Trening	2						
S15	360 grader svinger	2						
S16	Steiling uten nesesedropp (mushende steiling)	2						
S17	Steiling med nesesedropp	2						
L6	Merkelandinger, teknikker	2						
L7	Sidevindslanding I	2						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	2						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 12 – Steiling / spinn SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:30
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
SLG11	Trening	2						
S18	Steiling med vingedropp	3						
S19	Steiling med luftbremser ute	3						
S20	Steiling i sving	3						
S21	Spinn, forebyggende trening - final turn	2						
L6	Merkelandinger, teknikker	2						
L7	Sidevindslanding I	2						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	2						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Leksjon 13 – Forberedelse solosjekk SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:30
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
SLG18	Ytelseskalkulasjon	2						
SLG9	Alle ror under avgangen	2						
SLG10	Valg av oppstigningsrute	2						
SLG17	Motorkutt under avgang eller stigning	2						
S12	Å holde flyet i sving	2						
S13	Inngang i sving	2						
S14	Utgang av sving	2						
S18	Steiling med vingedropp	2						
L5	Alle ror og bremser i landingen	2						
L6	Merkelandinger, teknikker	2						
	Elven har gyldig legeattest	D						
	Eleven har bestått prøve i LTR	D						
	Eleven er etter min mening klar for solosjekk	D						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekklister og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	2						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:

Signatur instruktør:

Signatur elev:

Leksjon 14 – Solosjekk SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:30
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
SLG18	Ytelseskalkulasjon	2						
SLG9	Alle ror under avgangen	2						
SLG10	Valg av oppstigningsrute	2						
SLG17	Motorkutt under avgang eller stigning	2						
S12	Å holde flyet i sving	2						
S13	Inngang i sving	2						
S14	Utgang av sving	2						
S18	Steiling med vingedropp	2						
L5	Alle ror og bremsere i landingen	2						
L6	Merkelandinger, teknikker	2						
	Elven har gyldig legeattest	D						
	Eleven har bestått prøve i LTR	D						
	Solosjekk signert av FI (S)	D						
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	2						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:

Signatur instruktør:

Signatur elev:

Leksjon 15 – Solotur 1 SLG

Dato:	Elev:	Planlagt tid: 0:15
Fly:	Instruktør:	Brukt tid:

Progresjon:	Utilfredsstillende	Svak	God	Meget god
--------------------	--------------------	------	-----	-----------

Øvelser		K	D	1	2	3	S	Kommentarer
***	Briefing av eleven på hva eleven skal gjennomføre og hvordan. Bestått prøve i «Luffartsrett før første solo». Utstyr om bord Vekt og balanse							
SOLO	Solotur 1	S						
***	Observasjon og debriefing							
	Forberedelse til leksjon	3						
	Sjekkliste og prosedyrer	2						
	Radioprosedyrer	2						
	Utkikk og orienteringsevne	2						

Gjenstående øvelser / Øvelser som må trenes mer:	
Signatur instruktør:	Signatur elev:

Bruk grunnkurs II øvelsene fra flyslep på resten av kurset